No. 61. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

ZONDAG 26 MEI.

Wegens het PINKSTERFEEST *zal de Courant in plaats van* Dingsdag, Woensdag *uitgegeven worden.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Mei.

De kamer der pairs heeft zich in hare jongste zittingen met de artikelen van het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs beziggehouden, die op de geestelijke scholen betrekking hebben. De loop dien de zaken nemen schijnt in geenen deele het *Journal des Debats* te bevallen; het zegt dat het gouvernement met het Art. 17 en de commissie met het Art. 30 eene soort van concessie aan de geestelijkheid had willen doen, die niet te pas kwam; dat men aan de kleine seminariën al de voordeelen van het gemeene regt had willen toekennen, zonder haar de lasten te willen doen dragen, en eindigt het zijn artikel over de zitting van gisteren, met te verklaren dat het met grootere kracht dan ooit zoowel het ontwerp van het gouvernement, als dat der commissie afwijst.

De kamer der afgevaardigden houdt zich bezig met de discussie over het ontwerp tot exploitatie van den spoorweg van Nimes naar Montpellier.

— Een dagblad wil, dat de Prins *de Joinville*, verstoord over de afkeuring, welke het ministerie nopens het gedrag van den schout-bij-nacht *Dupetit-Thouars* heeft doen blijken, zijn ontslag had aangeboden, en dat zijne familie niet dan met de meeste moeite hem van dit voornemen heeft doen afzien. Men houdt het voor onjuist, dat de Prins zijn ontslag heeft ingediend. Het is intusschen zeker, dat Z. K. H. zijne afkeuring over het gedrag des ministers *Guizot*, aan deze heeft te kennen gegeven. Een ander dagblad meldt, dat [illegible] [illegible] de waarheid.

Het *Journal des Débats* bevat thans een vertoog tegen het geschrift van den Prins *de Joinville*, over de minderheid van het Fransche in vergelijking met het Engelsche zeewezen. Daarbij wordt vrij duidelijk te kennen gegeven, dat de gewezen eerste minister *Thiers* aan dit geschrift, of liever aan de groote openbaarheid, die thans daaraan gegeven wordt, niet vreemd is; daar die staatsman de bekwaamheid van den Koningszoon zich ten nutte gemaakt heeft, om een wapen te meer tegen het bestaande ministerie te bezitten; en dat de Koning zelfs den eenigzins onstuimigen aanval van zijnen zoon tegen hetgeen met opzigt tot het zeewezen, en vooral ook van de oorlogsstoomschepen in Frankrijk bestaat, niet goedkeurt.

— Gisteren heeft de plegtige begrafenis van den schout-bij-nacht *Lalande* plaats gehad.

— De tijdingen uit Zwitserland worden van zorgelijken aard, als zijnde, blijkens de jongste berigten, de spanning in Walliserland tot eene openbare breuk gekomen. Gelijk men weet heeft de meerderheid van den Grooten Raad van dit kanton de tusschenkomst van het voorzittend kanton, zijnde Lucern, verlangd, waar de zoogenoemde katholijke of partij van den teruggang heerscht; Bern, Waadt en Zurich hebben zich daartegen verzet. Hangende dit verschil, is men in Walliserland voortgegaan, en heeft de meerderheid van den Grooten Raad gedecreteerd, dat Neder-Wallis, of het democratisch gedeelte van het kanton, gewapenderhand zou bezet worden. Den 18den zijn die van Opper-Wallis, ten getalle van omtrent 1500 man, onder het geleide van priesters en hoofden der meerderheid, opgetrokken en hebben zich van het stadje Sion meester gemaakt. De troepen van Neder-Wallis zijn daarop naar Ardon getrokken, versterking afwachtende; elke der beide partijen was van geschut voorzien en men vreesde dat het tot een gevecht zou komen.

— De berigten uit Spanje zijn van weinig belang.

— Ter beurze van heden (23 Mei) waren genoteerd: 5 pCt. 122,10; 3 pCt. 84,70; Naps r. 102,75; Spanje 35⅝; Rom. L. 104¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten Mei.

Nadat de kamer der vertegenwoordigers bij hare discussie het beginsel vastgesteld had, dat er differentiële regten ter gunste van de vlag en de plaats van oorsprong zouden ingevoerd worden, heeft zij nader bepaald, dat die regten, behalve de uitzonderingen, in het eerste jaar slechts half van zekere hoofdstoffen zullen geheven worden; dat de voortbrengselen van Azie, Afrika en Amerika, onmiddellijk uit de plaatsen van oorsprong naar Belgie komende, onder de vlag van de landen waartoe zij behooren en van waar zij komen op den voet der belgische vlag zullen worden toegelaten; voorts, ten aanzien der entrepôts, dat er eene tusschencategorie voor zekere producten van landen voorbij kaap Hoorn en de kaap de Goede Hoop, zou bestaan; eene verwarde discussie is er vervolgens gerezen over de questie der Europesche entrepôts en de vaart op de Maas.

— Van de zijde der Belgische regering zien thans de officiele stukken openbaar gemaakt wegens het onderzoek, dat naar de oorzaken en den aard van het ongeluk, den 17den Mei op den spoorweg van Brussel naar Antwerpen voorgevallen, heeft plaats gehad. Een dier stukken is van den procureur des Konings te Antwerpen, een ander van den directeur der in werking zijnde spoorwegen afkomstig. Daaruit blijkt, dat werkelijk het ongeluk door het breken van de as van een der wagens van den spoortrein veroorzaakt is, doch zulke treurige gevolgen heeft gehad door de omstandigheid, dat op het nevenspoor andere wagens stonden, waartegen de omstortende rijtuigen van den trein, met welke het ongeluk plaats had, botsten en verbrijzeld werden. De directeur van den spoorweg meent, dat de daardoor veroorzaakte schok misschien heviger is geweest dan die, welken men op twee tegen elkander aanstootende wagentreinen zou gevoelen. Het breken eener wagenas op zich zelve behoeft, volgens hem, geene noodlottige gevolgen te hebben. Zoo iets is sedert 1835 reeds *tachtig maal* op de Belgische spoorwegen gebeurd, zonder dat men daarom menschelijke ongelukken te betreuren heeft gehad. Overigens laat zich uit deze stukken afleiden, dat de as waarschijnlijk gebroken is, doordien de trein met te groote snelheid een punt van den weg passeerde, waar een [illegible] tusschen-station bestaat, en dien ten gevolge de sporen elkander kruisen. De directeur van den spoorweg meent, dat men zulke tusschen-stations zoo veel mogelijk moet verminderen. Eindelijk blijkt nog, dat zich op den wagentrein 76 reizigers bevonden. Van dezen zijn drie ten gevolge van het ongeluk omgekomen, hebben vier een been gebroken en vijf meer ernstige kwetsuren bekomen. Al die gekwetsten bevinden zich in eenen voldoenden toestand.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen het volgend ontwerp van wet tot aflossing of verwisseling van nationale schuld.

Wij WILLEM II, enz.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de maatregelen tot verbetering van 's Rijks geldmiddelen behooren te worden uitgebreid tot eene verdere vermindering van rentes der staatsschuld, en dat tevens de beschikking over de aan den Staat toebehoorende inschrijvingen, ten laste van het koningrijk Belgie, bij de wet behoort geregeld te worden,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1. Over het kapitaal van tachtig millioen gulden, rentende twee en een half ten honderd, ten behoeve van de Nederlandsche Regering in het grootboek van het Koningrijk Belgie ingeschreven, overeenkomstig 6°. art. 63 van het tractaat op den 5den [illegible] 1842 gesloten, goedgekeurd bij de wet van 4 Februarij [illegible] *blad* n°. 3), zal worden beschikt, hetzij ten [illegible] verwisseling tegen een gelijk kapitaal twee en [illegible] geschrevene schuld, ten laste van [illegible] Nederlanden, [illegible] tot geheele of gedeeltelijke [illegible], tegen eenen prijs van niet minder [illegible] *en een half* ten honderd van het nominaal kapitaal.

In geval van verwisseling, kan er, indien dit tot aanmoediging noodig bevonden wordt, ten laste van de schatkist gebragt worden uiterlijk één ten honderd van het nominaal bedrag, bij het te verwisselen Belgische kapitaal.

Art. 2. Op gelijke wijze zal worden beschikt over het kapitaal van tachtig millioen gulden *twee en een half* percent inschrijving, vermeld onder 7°. van art. 63 van het in het vorig artikel vermelde tractaat, wanneer ook die inschrijving ter beschikking van de Nederlandsche Regering zal worden gesteld.

Art. 3. De inschrijvingen in het grootboek van *vijf* percent nationale schuld en de losrenten ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, mitsgaders de domein-losrenten rentende *vijf* ten honderd in het jaar, zullen, op de tijdstippen en wijze door Ons te bepalen, achtereenvolgende worden afgelost, of, naar verkiezing der houders, verwisseld tegen de krachtens art. 7 daar te stellen inschrijvingen op het na te melden grootboek van nationale schuld rentende *vier* ten honderd.

Art. 4. Nadat de aflossing of verwisseling, in het voorgaande artikel bepaald, zal zijn volbragt, zullen mede, hetzij op een, hetzij achtereenvolgende, op de tijdstippen en wijze door Ons te bepalen, de schuldbekentenissen ten laste van het voormalige Amortisatie-Syndicaat, rentende *vier en een half* ten honderd in het jaar, worden afgelost, of, naar verkiezing der houders, verwisseld tegen inschrijvingen in het grootboek der nationale schuld rentende *vier* ten honderd.

Art. 5. Aan de houders der in artt. 3 en 4 vermelde schulden zal door Ons een termijn worden gesteld, om van hunne keuze omtrent de aflossing of verwisseling te doen blijken.

Zij, die zich binnen dien termijn niet hebben verklaard, zullen gerekend worden de verwisseling te hebben verkozen, en, van dat tijdstip af, alleen regt hebben op de rente van *vier* ten honderd mitsgaders op de vergoeding in geld van het verschil tusschen het nominaal bedrag van hun kapitaal, en den, voor de nieuwe schuld door Ons, krachtens art. 7, te bepalen prijs.

Art. 6. De gelden, voortspruitende uit de tegeldemaking bedoeld in de artt. 1 en 2, of wel de som van veertig millioen gulden, vermeld onder 7°. van art. 63 van het tractaat van den 5den November 1842, welke door Belgie aan Nederland kan worden uitgekeerd, zullen worden besteed tot aflossing van de in artt. 3 en 4 vermelde schulden.

Art. 7. Daarenboven worden, tot aflossing of verwisseling der bij de artt. 3 en 4 vermelde schulden, mitsgaders tot dekking der onkosten bedoeld in art. 12 en van hetgeen, naar luid der bepalingen van art. 1 en 2, tot bijbetaling bij de verwisseling noodig mogt zijn, op zoodanigen voet, voorwaarden en tijdstippen, als nader door Ons bepaald zullen worden, uitgegeven kapitalen rentende *vier* ten honderd, in te schrijven in een aan te leggen grootboek, hetwelk zal zijn van gelijken aard als het bestaande grootboek der *twee en een half* percents nationale werkelijke schuld, en waarop al de bepalingen toepasselijk zijn, welke voor dat grootboek bestaan, met dien verstande, dat de eerste inschrijvingen, krachtens deze wet te doen, geheel kosteloos zullen plaats hebben.

Deze kapitalen kunnen tot geen lageren prijs worden uitgegeven, of ter verwisseling aangeboden, dan van 95 ten honderd van derzelver nominaal kapitaal.

De houders [illegible] den 31sten December 18[illegible] niet genoodzaakt worden de aflossing [illegible]

Art. 8. Na verloop van drie jaren, volgende op de afkondiging van deze wet, kan er, zonder nader wettelijke bepaling, geene verdere verwisseling of uitgifte van de in deze wet vermelde schulden meer plaats hebben.

Art. 9. Alle ouders, voogden, curators, bewindvoerders en alle andere personen, met het beheer of toezigt over den persoon of de goederen van derden belast, fidei-commissaire en usufructuaire bezitters, de besturders van gestichten en instellingen van allen aard, zijn bevoegd, om voor de personen, welke zij vertegenwoordigen, of voor de instellingen of boedels onder hun beheer, de bij art. 3 en 4 bedoelde verwisseling van schuld te bewerkstelligen.

Art. 10. Al de schuldbrieven ten gevolge van deze wet af te lossen, met uitzondering van die vermeld in het volgend artikel, worden ter Algemeene Rekenkamer overgebragt en vernietigd. De ingetrokken kapitalen vijf percents en twee en een half percents nationale schulden, worden bij de grootboeken overgeschreven op de rekening van geamortiseerde fondsen, en het grootboek van de vijf percents schuld, bij den afloop der uitvoering van deze wet, geheel gesloten.

Art. 11. Uit de afgeloste en ingetrokkene schuldbrieven wordt, nadat die van een vernietigingsteeken zijn voorzien, zooveel afgezonderd als noodig is ter vertooning aan de Belgische Regering, naar luid van art. 63 van het op den 5den November 1842 gesloten tractaat.

Deze schuldbrieven worden, nadat daarvan tot dat einde gebruik is gemaakt, mede ter Algemeene Rekenkamer overgebragt en vernietigd.

Art. 12. De te betalen courtage, welke één vierde ten honderd van het nominaal bedrag der nieuw uit te geven schuld niet vermag te boven te gaan, wordt, benevens de onkosten der uitgifte of verwisseling, uit de opbrengst der leening voldaan.

Art. 13. Bij het daarstellen van het grootboek der nationale schuld, rentende 4 ten honderd, wordt daarop ingeschreven het bedrag der in omloop zijnde obligatien rentende *vier* ten honderd ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, en der recepissen ter verkrijging daarvan uitgegeven, ten ware de houders zich, binnen eenen nader door Ons te bepalen termijn en op de door Ons voor te schrijven wijze, mogten verklaren die inschrijving niet te verlangen.

Art. 14. Aan de Algemeene Rekenkamer wordt dagelijks eene specifieke opgave gedaan van de afgegevene aanwijzingen tot inschrijving in het nieuwe grootboek der *vier* percents schuld.

Van de intrekking en uitgifte of verwisseling van schulden, krachtens deze wet te doen, wordt afzonderlijke verantwoording aan de Algemeene Rekenkamer gedaan en de uitkomst en slotsommen daarvan met het jaarlijksch verslag van die Kamer aan de Staten-Generaal medegedeeld.

Art. 15. Wanneer de houders van kapitalen, aan wien ook toebehoorende, welke, krachtens deze wet, ter aflossing of verwisseling zijn opgeroepen, gedurende *tien* jaren na den daarvoor gestelden termijn, in gebreke blijven om de aflossing of, ingeval van verwisseling, de bij art. 5 bedoelde bijbetaling te ontvangen, verjaart hun regt tot opvordering van het een en ander.

Indien er, bij de eerste uitgifte van nieuw daar te stellen schulden certificaten voor de renten worden afgegeven, verjaren dezelve met het verloop van vijf jaren, na derzelver dagteekening.

Lasten en bevelen, enz.

Bij dit ontwerp is eene memorie van toelichting gevoegd. Een en ander zal worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

Een aantal verzoekschriften zijn ingekomen, terwijl nog eenige andere verslag werd uitgebragt, waarna de vergadering tot nadere bijeenroeping verdaagd werd.

— Het aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal in de zitting van Dingsdag aangeboden ontwerp van wet, nopens het zegelregt op de certificaten van de nationale schuld, bevat de volgende twee artikelen:

Art. 1. Het zegelregt van de certificaten van drie percents nationale schuld, door kantoren van administratie uitgegeven, bedraagt twaalf en een halve cent van iedere honderd gulden. Het regt wordt berekend over sommen van *f* 200 tot aan een bedrag van *f* 4000, en boven de *f* 4000 over sommen van *f* 400.

Art. 2. Wanneer later certificaten van vier per cents nationale schuld door kantoren van administratie worden uitgegeven, bedraagt het zegelregt daarvan zestien centen van iedere honderd gulden. Het regt wordt berekend over de sommen van *f* 156.25 tot aan een bedrag van *f* 3125, en boven de *f* 3125 over sommen van *f*. 312,50.

— Blijkens de opgaaf van Z. Exc. den Minister van Finantiën aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal nopens den uitslag der vrijwillige leening en bijdragen, krachtens de wet van 6 Maart jl., hebben de inschrijvingen in 't geheel beloopen *f* 110,[illegible], en de bijdragen *f* 1,843,221, vertegenwoordigende, op den voet van art. 19 der leening *f* [illegible], te zamen *f* 117,000,930,98, waarbij komt de deelneming van wijlen Z. M. Koning *Willem Frederik* à 10 millioenen, dus *f* 127,000,930,98.

De eerste termijn van storting, zijnde een achtste, moest bedragen: van de inschrijvingen *f* 13,857,107.62⁵, van de bijdragen *f* 230,402.62⁵, te zamen *f* 14,087,510.25, en is er gestort geworden tot en met den 18den Mei: In geld *f* 27,103,820.84; in schatkistbiljetten *f* 616,378,37; in $2\frac{1}{2}$ pCt. W. S. à 56 pCt. niets; in 5 pCt. W. S. à 100 pCt. *f* 197,000.00 in $4\frac{1}{2}$ pCt. Amort.-Synd. à 96 pCt. *f* 2,296.00; in $3\frac{1}{2}$ pCt. Amort.-Syndic. à 82 pCt. niets; in Domein losrenten à 100 pCt. *f* 33,000.00; in 5 pCt. O. I. Losr. à 100 pCt. *f* 56,000.00; in 4 pCt. O. I. Obl. à 89 pCt. *f* 890; Gevalideerd in Courtage Makelaars (Art. 17 der wet) *f* 11,297.87; Vergoeding voor Certif. (Art. 20 der wet) *f* 794,774.91⁵; te zamen *f* 28,815,370.02⁵.

— Uit eene officiële opgave blijkt, dat de kapitalen en renten ten laste van de geldmiddelen van 's Rijks Overzeesche bezittingen (namelijk voor de onlangs plaats gehad hebbende conversie) hebben bedragen als volgt:

Kapitalen.		Rentende
f 165,000,000	tegen 4 per cent	*f* 6,600,000
— 64,000,000	tegen 5 per cent losrenten . . .	— 3,200,000
	Totaal der jaarlijksche renten . .	*f* 9,800,000

— De Minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat, overeenkomstig het bepaalde bij art. 3 van 's Konings besluit van den 23sten April 1844 (*Staatsblad* n°. 24) en bij Zijner Majesteits laatst Besluit van den 20sten dezer (n°. 119) *op den 29sten dezer maand en des noodig op den volgenden dag of dagen*, des middags ten 12 ure, in het openbaar, in het lokaal van het Ministerie van Finantiën

te 's *Gravenhage*, ten overstaan van eene commissie uit de Algemeene Rekenkamer, zal plaats hebben de *naloting*, stukswijze, van 5,243 Losrenten ten laste van 's Rijks Overzeesche bezittingen, rentende vijf ten honderd, ter vervanging van de op den 4den dezer uitgelote losrenten, welke zijn gestort in de vrijwillige 3 percents geldleening en in de deelneming tot plaatsing van 4 percents Oost-Indische obligatiën; zullende de bij deze naloting uit te trekken nommers, ter aanwijzing van de af te lossen losrenten, aflosbaar zijn op den 1sten Julij aanstaande, of zoo veel vroeger als de houders dit mogten verlangen, terwijl, na den dag der aflossing en uiterlijk na den 1sten Julij aanstaande, daarop geene verdere renten worden voldaan.

— De *Rotterdamsche Courant* behelst heden het volgende:

»Men verzekert, dat het Z. M. dezer dagen behaagd heeft, een besluit te nemen, waarbij de besluiten, houdende magtiging tot het opwerpen van conflicten, worden ingetrokken. Te dezen aanzien is dus weder door den Koning aan het verlangen van de Natie gehoor gegeven."

— Bij Zr. Ms. besluit van den 1 dezer, n°. 18, wordt vrijstelling van zegelregt verleend voor de extracten uit de registers voor den burgerlijken stand, welke ten gevolge van aanvragen van vreemde regeringen of gezantschappen door de plaatselijke besturen hier te lande worden opgemaakt en door tusschenkomst van de heeren gouverneurs aan het departement van buitenlandsche zaken worden ingezonden.

— Bij besluit van Z. M. is benoemd tot dijkgraaf van den polder Escharen en Gassel (Noord-Braband) *R. Walter*, in plaats van *van Tuerenhout*, overleden.

— Bij het omspitten van eenen met schaarhout beplanten wal, gelegen op het oosteinde onder Sprundel, gemeente Rucphen en Sprundel, in dit arrondissement, hebben de arbeiders *Marijn Oomen*, en *Otto* en *Pieter de Ront*, tegen eenen struik een aarden potje gevonden, waarin wa en 29 gouden en 20 zilveren muntstukken; de goeden zijn rozenobels, angelots en dubbele pistolen, de zilveren zijn oude Hollandsche muntspeciën, allen zeer goed bewaard. De eigenares heeft den schat gelaten aan de vinders, die zeer te stade komt. Het potje is bij het doorsteken geheel vernield geworden. — De vinders hebben de penningen in eerlijke handen gesteld, ten einde die voor hen te verkoopen; en wij hopen, dat die stukken hier en daar in de muntverzamelingen zullen kunnen geplaatst worden."

— In de *Utrechtsche Courant* leest men het volgende:

»Sedert een paar dagen is alhier voor het Hoog Militair Geregtshof hangende het proces in zake van den eersten luitenant *van Lith de Jeude*, kapitein *Knoop* en luit. *Pels Rijcken*, de eerste beschuldigd van op den 14. Febr. ll. in een tweegevecht den hoogleeraar der militaire Akademie te Breda, *van Bolhuis*, met een pistoolschot om het leven te hebben gebragt, de beide laatstgenoemden als medepligtigen aan dit feit, zijnde bij dat duel als getuigen tegenwoordig geweest. In de zitting van den 21. dezer heeft de Substituut-Fiskaal Mr. *Hoytema* in eene schoone en krachtige pleitrede de beschuldiging volgehouden, en het hof verzocht het vonnis van den krijgsraad van Noord-Braband te vernietigen, waarbij de drie beschuldigden zijn vrijgesproken, vooral op grond, dat de bepalingen van het lijfstraffelijk wetboek tegen moord of manslag niet op een tweegevecht kunnen toegepast worden; dat de hoofdbeschuldigde niet vrijwillig, maar als door eene zedelijke overmagt gedwongen, het duel had aangenomen, en de getuigen aan de verpligting, om de nadeelige gevolgen van hetzelve zoo veel mogelijk tegen te gaan, hadden beantwoord.

»In de zitting van gisteren trad de heer Mr. *Pels Rijcken*, broeder van een der beschuldigden, op, en verdedigde in eene sierlijke en tevens belangrijke redevoering zijne vrienden en zijnen broeder. Op het einde van de zitting repliceerde de heer *Hoytema* hem, terwijl in de zitting van heden morgen de verdediger in eene kernachtige, maar vooral treffende rede op dit repliek antwoordde. Met reikhalzing ziet men thans den dag van de uitspraak in dit zoo hoogst belangrijk proces te gemoet."

— In de *Amsterdamsche Stads-Courant* leest men het volgend verslag, uit Alkmaar van den 19den Mei geschreven:

»Hoewel de nieuwsbladen bereids de oploopen hebben vermeld, welke dezer dagen ontstaan zijn tusschen de werklieden, ten getalle van ruim 1200, werkende aan de droogmaking en indijking der groetgronden bij Kolhorn en de aannemers van dat werk, zijn er geene omstandigheden bekend gemaakt, welke deze zaak betreffen, en achten wij het, als ooggetuigen, doelmatig, eenige der meest belangrijke bijzonderheden mede te deelen.

»In den morgen van den 10den dezer zagen de inwoners dezer streken, met de meeste belangstelling, op het terrein der werkzaamheden aankomen den Heer *Van Leeuwen*, officier van justitie van Alkmaar, gevolgd van de beschikbare manschappen van het garnizoen aldaar, onder bevel van den Majoor *van Daalen*. Inmiddels verscheen op dit terrein van den opstand der arbeiders de Heer *Parker de Rooner Kollage*, officier van justitie te Hoorn, die, vergezeld van den Luitenant-Kolonel *Wilhelmie*, en de beschikbare manschappen aldaar, zich onmiddellijk bij het vernemen van den bestaanden opstand derwaarts had begeven.

» De beide officieren van justitie begaven zich ongewapend zonder eenig geleide, kloekmoedig, onder de scharen der misnoegden, en gelastten hun om het terrein te verlaten, waarop zij thans weigerden te arbeiden.

» Op den 11den werd, op last van den heer officier over dit arrondissement, de militaire operatie begonnen. Inmiddels was, ingevolge zijne bevelen, een detachement zware dragonders, onder bevel van den Ritmeester *van Voorst*, ten getalle van 50 paarden, uit Haarlem, en twee kanonneerbooten, onder bevel van den luitenant *De Leeuw*, uit den Helder aangekomen. Het kommandement over de troepen is opgedragen geworden aan den Luitenant-Kolonel *Wilhelmie*. Ten acht ure was die krijgsmagt aan de Nieuwe Sluis van den Wieringerwaard aanwezig, voorafgegaan door de beide officieren van justitie.

» Daar was eene groote schaar van werklieden vereenigd. Op den hun gegeven last, van dit terrein te verlaten en zich te scheiden, voor zoo veel zij werken wilden, van hen, die niet verkozen te werven voor het bedongen loon, verklaarde zich eene groote menigte bereid om den arbeid te hervatten.

» Onder het toezigt der aldaar vereenigde troepen nam de arbeid der bepoldering weder eenen aanvang, waarna de expeditie werd gedirigeerd tegen hen, die het terrein des werk-eilands nog niet hadden verlaten.

» Deze hadden zich, den tijd, hun gegeven, ten nutte gemaakt, en was dat werk-eiland, ongeveer 300 ellen in zee gelegen, ten twee ure van den middag van dien dag door hen verlaten, die nu aan hunne onmiddellijke meesters (de putbazen) verklaarden den arbeid te willen hervatten.

» De officier van justitie van Alkmaar deed, in tegenwoordigheid van alle daar aanwezigen, drie dergenen, die zich als hoofden van den opstand hadden doen kennen, gevangen nemen en naar Alkmaar transporteren, onder geleide van een detachement dragonders, ten einde tegen hen eene criminele vervolging in te stellen.

» Op dat oogenblik verscheen op het terrein de Luitenant-Generaal Provinciale Kommandant *Schuurman*, ten einde kennis te nemen van het aldaar voorgevallene en de werking der militaire magt te ondersteunen. Z. Exc. vertrok weldra naar Alkmaar onder de hartelijkste betuiging zijner bijzondere tevredenheid over de wijze waarop geageerd was.

» De militaire magt verblijft nog eenige dagen in deze streken, om den arbeid te bewaken en zich te overtuigen, dat de orde ook in het vervolg niet zal worden gestoord.

» De beide officieren van justitie zijn, na den afloop dezer echt militaire beweging, en na de geheele herstelling van orde en rust, naar de hoofdplaatsen hunner arrondissementen teruggekeerd.

» Zoo is, tot geluk van de ingezetenen en tot bevordering van dezen gewigtigen arbeid, de opstand geëindigd door de krachtdadige maatregelen der justitie, gesterkt door de activiteit der militaire magt; welwillendheid en eensgezinde werking hebben deze onderneming zoo gelukkig doen eindigen."

— Men schrijft uit Amsterdam van den 22sten Mei:

»Gisteren avond, bij het afkomen van den laatsten spoortrein van Utrecht, omstreeks 10 ure, is bij de ijzeren brug, aan den Omval, nabij deze stad, de conducteur *Coenraad Probt* van den eersten wagen gevallen; ten half twaalf ure heeft men hem in bewusteloozen toestand bij die brug vinden liggen. Hij is terstond stadwaarts vervoerd en geneeskundig behandeld, wanneer het is gebleken, dat hij aan het onderlijf was verwond geraakt, doch niet zoodanig, dat er dadelijk gevaar voor zijn behoud te vreezen was."

— Volgens een' ingezonden' brief in de Amsterdamsche Courant, is de eerste vergadering der belanghebbenden, bij de instandhouding van den straatweg tusschen Amsterdam en Rotterdam, den 15den dezer te 's Gravenhage gehouden, en heeft de ontwerper van het plan tot het leggen van een asphaltspoor, de heer *C. Soetens*, alle daartegen opgeworpen aanmerkingen en zwarigheden, met kalmte en blijkbare kennis van zaken, opgelost. Het model van een asphaltspoor, op natuurlijke breedte vervaardigd, lag, met het plan en de verdere bescheiden, voor ieder ter vrije bezigtiging. »De zamenstelling van dat ijzerharde asphaltspoor (dus eindigt de briefschrijver), en de doelmatige inrigting van het geheele ontwerp, gaf ons allen de stille hoop, dat Zijne Majesteit zulk eene wel begunstigde, goedkoope en bespoedigde communicatie, langs den bestaanden straatweg, goedgunstig zal ondersteunen en beschermen."

— Blijkens de maandelijksche opgaaf van Z. Exc. den Minister van Finantiën hebben de middelprijzen der granen voor het geheele rijk, van 20 April tot 19 Mei, bedragen, per mud: boekweit *f* 7,29; rogge *f* 4,95; boekweit *f* 5,07; gerst *f* 4,18½; haver *f* 2,58½; ongepelde spelt *f* 2,60. Dien ten gevolge zullen gedurende de maand Junij de regten op den uitvoer zijn: bij den invoer, per mud: tarwe en gepelde spelt *f* 1,00; rogge 75 c.; boekweit, gerst en mout, ieder 50 c.; haver en ongepelde spelt, ieder 75 c. [illegible] voer is *vrij*.

SPAARBANK TE BREDA. [illegible]

Uit hoofde van het invallend *Pinksterfeest*, [illegible] de gewone zitting, in plaats van Maandag, gehouden worden [illegible] Dingsdag 's namiddags, van half vier [illegible], op het Stadhuis.

192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

28e Trekking. No. 20931, een prijs van ƒ 1000.
31e —— Nos. 3264, 20466, ieder een prijs van ƒ 1000.
32e —— Nos. 17441, 17690, 11525, ieder eene prijs van ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Mei*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 60¾, elf zest. 1/16, ¾; Id. 5 pCt. 100⅝; Syndic. 4½ pCt. 99; Handelm. 142⅝; O. Indie 5 pCt. 99 15/16; 100, 99 15/16; Rijn Spoorw. 107, ¾, ½; Aand. Holl. Spoorw. 110, 106, 108, 107½; Ardoins 22 9/16; dito Coupon 25⅝, 26¾; 3 pCt. 39 een zest., ¼; Portugal te L. 2½ pCt. 46¾; Rusland 4 pCt. 90 negen zest.; Enk. Bl. Gr. 11¾.

A A N K O N D I G I N G.

Bij Exploit van den Deurwaarder JOHANNES CORNELIS VEERMAN, wonende te *Breda*, van den 18. Mei 1844, heeft Jufvrouw IDA CATHARINA VAN AERT, zonder beroep, wonende te *Leur*, Gemeente *Etten*, haren Echtgenoot JOHANNES MARCUS VAN GILS, zonder beroep, gedomicilieerd te *Leur*, voor de Arrondissements-Regtbank te *Breda* gedagvaard tot Scheiding van Goederen.

De Procureur des Eischers,
F. J. JESPERS.

*OP DONDERDAG DEN 30sten MEI, in het *HOF VAN HOLLAND* te *Breda*,

CONCERT.

Aanvang ten negen ure 's avonds.

ENTRÉE:

Heeren met of zonder Dames, 50 Cents.

J. PORTON,

maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij met zijne welingerigte BROEDERTJESKRAAM op het Kasteelplein staat. Hij zal trachten, door eene prompte en vooral zindelijke bediening, zich het vertrouwen der Ingezetenen dezer Stad waardig te maken en verzoekt Hun Ed. gunst en recommandatie.

Prijs per 2 dozijn, met Boter en Suiker, 20 Cents.

MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN,
MODES
NOUVEAUTÉS,

VEEMARKTSTRAAT, Nos. 138 EN 139, TE BREDA.

W. MORLEY, heeft de eer te berigten, dat zijn MAGAZIJN bij gelegenheid der KERMIS, ten ruimste gesorteerd is, zijnde van al het nieuwste wat in ZOMERSTOFFEN is uitgekomen, zoo als, voor DAMES KLEEDJES in Etoffe Sylphide, Poil de Chèvre, Barèges, Balzerines, Jaconnets, Orientales, diverse gemprimeerde en andere Zijden Stoffen, Elegante Shawls en Doeken, Mantilles, Parasols, Marquises, etc., ook Dames Hoeden, Bloemen, Veren, Mutsen, Coiffures, Linten, etc., en in Mousseline de Laines, Zwitsersche en Jaconnets, zijnde de nieuwste Patronen voorhanden. Verder nog zijn voorhanden: eene groote sortering Lakens, Buckskins, Broekstoffen, Gevoerde Halsdoeken, Cravatten, Manchetten, Hemden en Pantalons, Zijden en Halfzijden Foulards, en al hetgeen men verder in een goed gesorteerd Magazijn verwacht te vinden.

J. CAIRE,

Ridderstraat, Wijk A, No. 417, te Breda,

heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te verwittigen, dat hij ontvangen heeft een schoon Assortiment van LAKENS, *Cuir-de-laine*, BILLARD-LAKEN, HALF LAKENS en Wol-elastique STOF voor BROEKEN.

Alles tegen zeer civiele prijzen.

H. VAN BRIESSEN,

Koopman en Kunstwerker in Antique Kanten van Amsterdam,

aangemoedigd door den buitengewonen bijval, welke hem nu laatstelijk op de Kermis te *'s Gravenhage* heeft mogen ten deele vallen, heeft hem besloten de *Bredasche* Kermis te bezoeken. In zijne Kraam is voorhanden eene precieuse Sortering Dameskragen van ƒ 3.— tot hooger prijzen, naar de Modellen van Anno 1500 tot Anno 1844, dienende voor Dames-Bals, enz., enz. Daar dit Magazijn zich in het bijzonder door smaak en preciositeit kenmerkt en daarom eenig en noodzakelijk mag genoemd worden, wegens de bestaande behoefte aan artikelen welke niet algemeen zijn, waardoor bovengemelde door de eerste Dames des Lands reeds met eene bijzondere protectie vereerd werd, doet hem dit de gegronde hoop koesteren, dat hij met dien zelfden bijval door de *Bredasche* Dames zal vereerd worden.

Staat met zijne Kraam de tweede van de Ridderstraat.

Aan het Geachte Publiek!

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij alhier gearriveerd is met zijne nieuw ingerigte Kraam, bevattende de fijnste en laatst uitgekomene

FRANSCHE GALANTERIEN EN PARFUMERIEN,

waaronder brillante voorwerpen in Porselein, allerkeurigst gewerkt; vele artikelen geschikt voor Ornamenten; ook is hij voorzien van vele soorten HANDSCHOENEN en BRETELS, beste Dames GLACÉ-HANDSCHOENEN, van 65 Cents en hooger, Heeren GLACÉ-HANDSCHOENEN, 85 en 90 Cents, beste qualiteit; zware Witlederen dito, 57½ Cent; BERLINER HANDSCHOENEN in alle kleuren, met Elastiek, 50 Cents; Katoenen Handschoenen in soorten; Halfzijden met Elastiek, 45 Cents en hooger; Geheel ZIJDEN DAMES-HANDSCHOENEN met Elastiek, 80 Cents; Zwarte Mans-Zijden dito, beste qualiteit, ƒ 1,40; Bloemmandjes, nieuw model, 70 Cents; voorts eene groote partij van de beste soorten

PARFUMERIEN:

De beste Fransche Zeep, groote stukken, 14 Cents, per dozijn nog 10 pCt. minder; de fijnste en beste EAU DE COLOGNE van JOHANN MARIA FARINA, St.-Julienplaats te *Keulen*, 40 Cents de flesch; per kist 10 pCt. minder; de fijnste en beste soort Pommade, 25 Cents de pot; de nieuwste soorten Odeurs, tot zeer lage prijzen; alsmede de zuivere Parel-Macassar-Olie, waarbij afgegeven wordt een eenvoudig huismiddel, onverbeterlijk om het uitvallen van het haar tegen te gaan en den groei te bevorderen, reeds bij velen met het beste gevolg bekroond.

Recommandeert zich hiermede in UEd. gunst, belooft door eene goede en prompte bediening alles aan te wenden om genoegen te geven.

VAN HASSELT,

Depôthouder van Zeep en Speelkaarten van het Verkoophuis te Amsterdam.

NB. Staat met zijne Kraam, aan de zijde van de Veemarktstraat, tegenover den Heer VAN MERM.

J. CRAFFE en LE CLER,

hebben de eer, het geachte Publiek te berigten, dat zij met hunne Kraam zijn uitgepakt tegenover het Meubelmagazijn van den Heer P. HEYMANS, met een Assortiment van Parijsche vergulde BIJOUTERIEN, geblazen GLASWERK, SCHELPEN DOOZEN van *Havre*, en eene groote partij HANDSCHOENEN, BRETELS en PARFUMERIEN. *Alles tegen zeer matige prijzen.*

*De DIRECTEUR der BANK van LEENING te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie dier Beleenbank, op Woensdag den 19. Junij 1844, aan het Lokaal der Bank, publiek doen

VERKOOPEN:

De VERSTANE PANDEN, van de maanden *Januarij*, *Februarij* en *Maart* 1843; zullende die Goederen daags te voren voor een ieder te zien zijn.

Genoemde Panden zullen alsnog gelost, of de interessen daarvan aangezuiverd kunnen worden voor of uiterlijk op Dingsdag den 11. Junij daar te voren.

De Directeur voornoemd,
P. J. v. MICHELSEN.

*Bij H. VAN GINNEKEN, Haagdijk, te *Breda*, zijn TE KOOP, alle soorten van EIKEN en VUREN HOUTWAREN, tot verminderde prijzen.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT ZWALUWEN.

Verpachting van Hooilanden.

De RENTMEESTER van bovengemelde Domeingoederen te *Zwaluwe*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris VAN DIJK, te *Zwaluwe*, op *Maandag den 10. Junij 1844*, des voormiddags ten 9 ure, ten Huize en Herberge van A. DE VISSER, te *Lage Zwaluwe*, in het openbaar, bij opbod en winning van strijkgeld, met den hoop VERPACHTEN,

om eenmaal te Hooijen:

51 perceelen of partijen wel te veld staand HOOIGRAS, in de polders genaamd *Schuddebeurs*, *Harmonie*, *Willem-Frederik*, *Kwistgeld*, *Maria-polder* en *Oranjekop*, gelegen onder *Hooge* en *Lage Zwaluwe*.

De Voorwaarden van Verpachting liggen ter lezing bij den Rentmeester en Notaris voornoemd, terwijl bij eerstgemelde en den Opzigter C. C. VOGEL, te *Hooge Zwaluwe*, nadere informatiën te bekomen zijn.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.